

Parallelsessie Beraad en Advies, 3 juni 2021
Uitwerking Innovatie- en Afstudeercentrum
Samenvattend verslag

Aanwezigen

Voorzitter: de heer J. Oostrum
Raadsgriffie: de heer B. Wijnsoew
Fracties: Stadsbelang-Democraten Gorinchem-CDA-PvdA-SGP/ChristenUnie -
VVD-D66-SP-GroenLinks-Gorcum Actief
Portefeuillehouder: de heer R. van Doesburg
Ambtelijk: de heren A. van Houwelingen, G. Biesheuvel en S. Bouwmeester en
mevrouw A. Vertooren
Notulen: notulistenbureau Leeuwenburgh-Vendrig

Opening

De voorzitter opent de vergadering en heet iedereen hartelijk welkom. Hij licht het programma voor deze sessie toe.

Uitwerking Innovatie- en Afstudeercentrum

Op 15 oktober 2020 heeft de raad besloten in te stemmen met het verder uitwerken van de plannen voor een Innovatie- en Afstudeer Centrum (IAC). In de uitwerkingsfase van het IAC hebben het onderwijs, bedrijfsleven en de gemeente Gorinchem toegewerkt naar een businesscase IAC met een passend zelfstandige rechtspersoon en plan van aanpak. Op 1 april 2021 is een eerste I&O IAC geweest. Op 12 mei is er een tweede I&O geweest waar de definitieve business case IAC is aangeboden en het raadsvoorstel IAC is besproken. Op 27 mei vond een eerste B&A-sessie plaats. Vanavond is het vervolgproces in de vorm van een tweede B&A.

Wethouder Van Doesburg leidt de bespreking in. Hij verwijst naar de vorige B&A-sessie. Hij was wat verrast over het verloop van de vorige sessie. Het gaat om een groot project dus het is belangrijk dat de raad dit goed kan beoordelen. De jeugd heeft de toekomst en er gaat veel veranderen, zoals hybride werken. In het onderwijs gaat ook veel veranderen. In oktober 2020 heeft de raad besloten in te spelen op de Regiodeal en gevraagd een goede businesscase uit te werken. Er is veel draagvlak ontstaan. Gelijke kansen voor kinderen is heel belangrijk. Een tweedeling moet voorkomen worden. In het IAC moeten studenten van alle niveaus kunnen samenwerken. Er zijn ook zakelijke voordelen van deze investering. Specifiek voor Gorinchem is dat zich kansen aandienen in relatie tot Groote Haar. De samenwerking tussen onderwijs, bedrijfsleven en overheid is belangrijk en biedt kansen om subsidies te verwerven. In de vorige sessie is ook gesproken over het HBO initiatief. Het gaat om twee verschillende projecten en businesscases. In de stuurgroep IAC is hierover ook gesproken. Ook de kwartiermaker is het hiermee eens. Samenwerken op de inhoud is iets wat onderzocht kan worden; op de inhoud zal men elkaar kunnen versterken. Er is ook gevraagd naar de relatie met het IHP PO. Het IHP PO en IHP VO zijn uit elkaar gehaald. Er is geld nodig en er moet werk met werk gemaakt worden. Vandaar het scenario om met De Burcht en Retranchement iets te doen. De gemeente is de grootste risicodragers maar ook de grootste zekerheidsdrager; in die zin is het risico beperkt. De gemeente is geen vastgoedbelegger, maar een taak van de gemeente is wel het huisvesten van onderwijs en daar gaat dit om zij het in een andere vorm, een hybride vorm. De wethouder ziet uit naar een vervolg van het debat.

De voorzitter geeft gelegenheid voor reacties.

De heer Tekir bedankt de wethouder voor de uitgebreide reactie. D66 is nog steeds gecharmeerd van het idee van het IAC. Op die manier kan Gorinchem zich onderscheiden als onderwijsstad. Het concept is inmiddels uitgewerkt in een businesscase. Een gedegen financiële analyse is belangrijk. De gemeente is wel substantieel risicodragers en de wethouder bevestigt dit. Enige voorzichtigheid is geboden. Ergens in het proces zou een toetsmoment ingebouwd moeten worden; een onafhankelijke partij zou dat moeten doen. De raming is nog pril. De basis is niet meer dan een vlekkenplan, grofmazig. Bij dergelijke grote investeringen moet goed opgelet worden. De raad en het college hebben een grote verantwoordelijkheid. De heer Tekir stelt voor vroegtijdig een second opinion te vragen. D66 is van plan om via een motie het college hiertoe op te roepen, mogelijk samen met de VVD. Hij adviseert zich niet blind te staren op de stenen en vooral vroegtijdig aandacht te besteden aan de programmering. Hij bedankt de ambtelijke ondersteuning voor de informatie die is verstrekt. De voorgestelde uitruil is getoetst bij de accountant en akkoord bevonden.

De heer Barth bedankt voor de beantwoording van de vragen. Hij noemt het mengen van IAC en het HBO initiatief. De wethouder heeft een en ander goed gemotiveerd, maar hij heeft nog wel de vraag hoe het college aankijkt tegen de onderlinge relatie van het HBO initiatief en het IAC als beide gerealiseerd zijn. Het bedrag van € 6,6 mln. min € 1,9 en € 1,1 resulteert in € 3,6 mln. wat het de gemeente kost als investering. Is dat nu het totaal of wordt er ook synergie gezocht met het Gilde?

Mevrouw Hamann steunt het idee van de second opinion. De wethouder gaf aan dat hij verrast was door de reacties van de raadsleden. In de I&O-sessies ging het nog niet over de financiën en in de B&A wel. De gemeente Gorinchem is nu wel de enige betaler en risicodragers en het gaat om een immense investering. Met de Regiodeal was het idee dat het alleen om een verdubbelaar ging maar nu is het een veelvoud en er zijn ook geen subsidies in beeld en geen bijdragen van het bedrijfsleven. Ook de andere gemeenten dragen niet bij terwijl de kinderen uit die gemeenten ook in Gorinchem naar school gaan. Het idee zou ook op een andere manier uitgewerkt kunnen worden, vandaar graag een second opinion. Mevrouw Hamann heeft het verslag van het overleg tussen IAC en HBO gelezen; of het ooit tot een samenwerking komt moet afgewacht worden. Zij vindt het bijzonder dat het HBO weinig steun krijgt van de wethouder. Het is wel een initiatief uit de stad.

De heer Van Breemen vindt het goed dat er een tweede B&A is gepland; de wethouder heeft nu ook zijn betoog goed kunnen afmaken. Hij waardeert het enthousiasme van de wethouder. Dat hoort ook bij een zo grote investering. Bij een I&O is er vanzelfsprekend minder kritiek dan bij een B&A. Er is niemand die een vraagteken plaatst bij het grote waarom. De Regiodeal zou 1 op 1 zijn, maar dat is nu niet het geval. Hoe kan het dat het om zoveel meer geld gaat? Wanneer bereiken we het point of no return? Een noodknop of second opinion vindt de heer Van Breemen een verstandig idee. Dank voor de beantwoording inzake de relatie tussen IAC en HBO. Hij mist net als mevrouw Hamann het vastleggen van een bijdrage door het bedrijfsleven. Tot slot vraagt hij of ook gekozen kan worden voor een minder grote investering en een intentie.

De heer Schefferlie merkt op dat het goed is dat de wethouder een toelichting heeft kunnen geven. Hij heeft vertrouwen in het plan en zegt dat het voor zijn fractie een hamerstuk kan zijn.

Mevrouw Van Oversteeg heeft in de vorige sessie al lovende woorden gesproken en zij bedankt voor het gloedvolle betoog van de wethouder. Het is goed dat het gesprek zich nu toespitst op de vraag of deze kans genomen moet worden. Het CDA beantwoordt die vraag met een volmondig ja. Men wil ook graag betrokken blijven bij de verdere uitwerking van de plannen.

Mevrouw Mager verwijst naar de woorden van de wethouder over de onderwijshuisvesting. In de businesscase ziet zij de stenen voor het IAC niet zozeer als een school maar meer als een voorziening. Het gaat niet om leerlingen van PO of VO. Zij noemt ook de cofinanciering en zegt de bedragen van bedrijven te missen. Zij ziet ook veel pm-posten en risico's. Zij is benieuwd hoe de wethouder hier tegenaan kijkt. Met betrekking tot de Regiodeal zegt zij dat de gemeente blij was met € 1,9 mln. dat de gemeente moest aanvullen met ook € 1,9 mln. Dat is nu zo opgerekt dat het eigenlijk niets meer met de Regiodeal te maken heeft. Zij vindt verantwoordelijkheid voor € 1,9 mln. meer dan voldoende

De heer Hachhouch zegt erg enthousiast te zijn over het initiatief. Hij herkent het enthousiasme van de wethouder in zijn beantwoording. Zijn fractie is positief over het voorstel en meent dat het geagendeerd kan worden als hamerstuk.

Mevrouw Stevens kan zich aansluiten bij de woorden van de heer Van Breemen. Het bedrag was aanvankelijk €1,9 mln. en nu gaat het om meer geld. Zij raadt aan het aanbod van een second opinion aan te nemen.

De heer Roeland zegt dat Stadsbelang altijd al voorstander was van dit project. Een dergelijk afstudeercentrum is al lang wenselijk in Gorinchem. Het onderwijs zal hier zeer mee gebaat zijn en de regio ook. Het kost veel geld. Hij noemt ook het bedrag van de Regiodeal. Het gaat nu wel hoger uitvallen. Van meet af aan is hij zeer enthousiast over het initiatief en hij bedankt de wethouder voor de toelichting. Ondanks de hoge kosten is hij voorstander van het voorstel.

De voorzitter stelt vast dat mevrouw Van Maaren niet aanwezig is. Hij geeft de wethouder gelegenheid om te reageren op de gestelde vragen.

Wethouder Van Doesburg gaat in op het voorstel inzake een second opinion. In de vorige sessie heeft hij gezegd dat dit al gebeurd is. Als er behoefte aan is vanwege de grote investering, dan is dat altijd bespreekbaar. De gemeente is inderdaad risicodrager maar ook zekerheidsdrager. Dat betaalt zich ook uit in de begroting. Hij verwijst naar de verhuizing van het Gilde en de herontwikkeling van de oude locatie. Desgevraagd zegt hij dat dit in de algemene begroting van de gemeente landt.

Als het IAC en HBO gerealiseerd zijn, hoe ziet de wethouder dan de relatie; die lijkt hem logisch en men zal dan samenwerken als preferred suppliers. Nieuwbouw Gilde was eerst ook onderdeel hiervan; het is ook onderwijshuisvesting maar op een andere manier en het is ook een voorziening.

Mevrouw Mager vraagt om hoeveel leerlingen de wethouder denkt dat het zal gaan.

Wethouder Van Doesburg denkt dat het mooi zou zijn als 10% van alle onderwijsprogramma's over innovatie zou gaan, maar er moet ook gedacht worden aan hotspots. Hij denkt aan 100 leerlingen; bij toekomstige IHP's zal ook rekening gehouden worden met deze vierkante meters. Het is dus onderwijshuisvesting en ook een voorziening. De gemeente is niet de enige betaler en risicodager; de schoolbesturen en het bedrijfsleven tekenen ook in. In september zal een coöperatie opgericht worden.

De heer Tekir merkt op dat de bijdragen van scholen en bedrijfsleven bedoeld zijn om gebruik te maken van ruimtes. Hij vindt het niet reëel om dat als cofinanciering te presenteren.

Wethouder Van Doesburg zegt hierover van mening te verschillen; hij ziet het als mede eigenaarschap. Een aantal bijdragen is nog niet hard maar de omliggende regiogemeenten willen ook graag vanaf 2023 een bijdrage leveren in de exploitatie.

De heer Tekir zegt dat in de businesscase het anders is geformuleerd.

Wethouder Van Doesburg zegt dat het niet een verkapte huurconstructie is geworden. Hij ziet het wel degelijk als cofinanciering. Het is heel goed dat nu al is ingetekend door bedrijven.

Mevrouw Hamann merkt op dat als er toezeggingen zijn, zij die ook wil zien met bedragen erbij.

Mevrouw Mager vindt dat ook wenselijk. De wethouder spreekt wel over luxe, maar wat is de luxe van ppm-posten?

Wethouder Van Doesburg zegt dat de bijdragen van de regiogemeenten nog niet hard zijn gemaakt. Die van het bedrijfsleven wel en die staan ook in de businesscase. De begroting is taakstellend en pm-posten leveren geen risico op. Met betrekking tot de verhouding tussen de Regiodeal en de bijdrage van de gemeente zegt hij dat het niet zo is dat er een businesscase is gebouwd rondom de regiodeal. Er waren al plannen gemaakt en vervolgens kwam de Regiodeal aan de orde. De 1,9 mln. is nooit taakstellend geweest. Al snel was duidelijk dat 50-50 niet aan de orde zou zijn. Er is nu een businesscase met een taakstellende begroting met een goede bijdrage van het bedrijfsleven en de schoolbesturen. Het point of no return: het ligt niet voor de hand om in een dergelijke constructie te komen. Het is een taakstellende begroting en we gaan daar niet overheen.

De voorzitter peilt de opvattingen over de agendering van het voorstel voor de gemeenteraad en stelt vast dat het geagendeerd zal worden als bespreekstuk waarbij het voornamelijk gaat om de motie die is aangekondigd.

Sluiting

De voorzitter bedankt de aanwezigen voor hun inbreng en sluit de vergadering.